

Lovudvalget
/HER

Svar på spørgsmål fra Lovudvalget vedrørende punkt 85 og 104 om tidens bestemmelse

06-03-2026
Sagsnr. 2025 - 19766
Dok. nr. 26178103

Lovudvalget har ved brev af 23. januar 2026 stillet Naalakkersuisut 4 spørgsmål i forbindelse med behandlingen af punkterne EM2025/85 og EM2025/104.

Postboks 1015
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 50 02
E-mail: govsec@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Spørgsmålene er henvist til i min besvarelse.

1. Hvordan vil Naalakkersuisut forberede sig, såfremt Inatsisartut vedtager forslaget om overgang til tidszonen UTC-3, til effektivering i 2027?

Svar:

En ændring fra tidszone UTC-2 til UTC-3 vil medføre, at der bliver 1 time mere dagslys om morgenen/formiddagen og 1 time mindre dagslys om eftermiddagen/aftenen.

Ved skiftet fra UTC-3 til UTC-2 tilbage i marts 2023 var det muligt skånsomt at overgå til den nye tidszone ved at lade tidspunktet falde sammen med den daværende overgang fra UTC-3 til UTC-2 i forbindelse med sommertid. Ved nu at overgå fra UTC-2 til UTC-3 vil det ikke på samme måde være muligt at foretage en skånsom overgang. Overgangen bør dog falde i perioden efter den sidste søndag i oktober og før den sidste søndag i marts, hvor Grønland befinder sig i tidszone UTC-2, for at gøre overgangen mest skånsom for borgerne.

En ændring fra tidszone UTC-3 til UTC-2 vil alt andet lige blive en hindring for samarbejdet mellem grønlandske og europæiske virksomheder og myndigheder, da parterne vil have 1 time mindre fælles arbejdstid. Derfor vil en imødekommenhed af denne ændring medføre et større behov for forskudt arbejdstid i de berørte virksomheder og myndigheder.

Naalakkersuisut kan forsøge at afbøde nogle af konsekvenserne ved internt i centraladministrationen at tilrettelægge arbejdstider, mødeplanlægning og de servicevinduer, der er aftalt med vores samarbejdspartnere.

Herudover vil Naalakkersuisut forberede ændringen ved at opdatere IT-systemer, anmelde ændringen til relevante internationale organisationer samt godkende ændrede servicekontrakter og budgetter m.v.

2. Hvordan vil Naalakkersuisut forberede sig, såfremt Inatsisartut træffer beslutning om at afskaffe sommertid fra 2027?

Svar:

De 2 lovforslag indeholder både forslag om en ændring af Grønlands tidszone fra UTC-2 til UTC-3 samt om en afskaffelse af sommertid.

Afskaffelsen af sommertid vil medføre en større tidsforskel mellem Grønland og landets samarbejdspartnere i Europa i sommerhalvåret. Af denne grund har Naalakkersuisut hidtil fundet det mest hensigtsmæssigt, at Grønland har sommertid så længe, at EU har det. Ved sommertid skifter erhvervslivets og myndighedernes samarbejdspartnere, i eksempelvis København og Bruxelles, fra UTC+1 til UTC+2.

Såfremt Grønland afskaffer sommertid, men forbliver i UTC-2, vil både dagslyset i Grønland og tidsforskellen mellem Grønland og vores samarbejdspartnere i Europa forblive uændret fra den sidste søndag i oktober til den sidste søndag i marts. Afskaffelsen forventes derfor ikke at have mærkbare konsekvenser i den periode. I sommerperioden vil der være 1 time mere dagslys om morgenen/formiddagen og 1 time mindre dagslys om eftermiddagen/aftenen. Derudover vil der være 4 timers forskel mellem Grønland og de fleste af vores samarbejdspartnere i EU, hvilket medfører 1 times mindre fælles arbejdstid.

Om ændringens konsekvenser for sommerperioden henviser Naalakkersuisut til sin besvarelse under spørgsmål 1.

Såfremt Grønland både afskaffer sommertid og ændrer sin tidszone til UTC-3, vil der være 1 time mere dagslys om morgenen/formiddagen og 1 time mindre dagslys om eftermiddagen/aftenen fra den sidste søndag i oktober til den sidste søndag i marts. Derudover vil tidsforskellen i samme periode være 4 timer mellem Grønland og de fleste af vores samarbejdspartnere i Europa. Dette medfører 1 times mindre fælles arbejdstid. I sommerhalvåret vil der derimod være 2 timer mere dagslys om morgenen/formiddagen og 2 timer mindre dagslys om eftermiddagen/aftenen. Derudover vil der være en samlet tidsforskel på 5 timer mellem Grønland og de fleste af vores samarbejdspartnere i EU. Det medfører 2 timers mindre fælles arbejdstid.

Om ændringernes konsekvenser henviser Naalakkersuisut til sin besvarelse under spørgsmål 1, men påpeger, at konsekvenserne forventes at blive forstærket, da tidsforskellen i sommerperioden vil blive endnu større så længe, at EU ikke har afskaffet sommertid.

Det bemærkes, at konsekvenserne vil variere såfremt der fastsættes andre tidszoner end UTC-3 for bestemte områder, jf. de bemyndigelsesbestemmelser, som fremgår af de to lovforslag.

3. Hvilke fordele og ulemper vil der være ved at afskaffe sommertid?

Svar:

Naalakkersuisut har overordnet den holdning, at der skal være stabilitet i vores lovgivning om fastsættelse af tidszonen. Lovgiveren bad for få år siden borgerne, erhvervslivet og vores internationale samarbejdspartnere om at indstille sig på de regler, Inatsisartut har vedtaget efter grundig debat og i fuld enighed. Siden da er intet væsentligt nyt kommet frem, der kan retfærdiggøre, at der nu rejses tvivl og splid om den nylige beslutning.

Naalakkersuisut finder endvidere, at de meget omfattende høringssvar, som forslagsstillerne selv har indhentet, taler deres eget tydelige sprog. Høringssvaret fra Grønlands Erhverv var vedlagt en bekymringskrivelse, der var støttet af repræsentanter for et meget stort antal virksomheder og organisationer, herunder talrige centrale private aktører her i landet: Turistaktører og hoteller, byggebranchen og håndværkere, banker og revisionshuse, fiskeriet og handelen, og mange flere. SIK har erklæret sig imod, at tidszonen rykkes 1 time tilbage. Grønlands Idrætsforbund har udtrykt bekymring for sin vision om Grønland som verdens mest fysisk aktive land i 2030, fordi der vil mangle lyse timer til udendørsaktiviteter, hvis tidszonen igen rykkes tilbage.

Departementet for Finanser og Skatter advarer om unødvendige udgifter for Landskassen og negative samfundsøkonomiske konsekvenser. Departementet for Boliger, Infrastruktur og Yderdistrikter advarer mod konsekvenserne af ændringsforslagene, der kan splitte vores land op i op til 4 forskellige tidszoner, med konsekvenser for kommunikation og samarbejdsmulighederne inden for arbejdstiden. Borgerne må påregne færre flyafgang og højere billetpriser. Air Greenland samt Greenland Airports høringssvar beskriver disse udfordringer i detaljen. Dertil kommer risici for eksport af tidskritisk luftfragt, herunder vigtige topprodukter inden for fiskeriet.

Departementet for Sundhed og Personer med Handicap såvel som sundhedspersonernes organisation PPK har mindet om det voksende antal patienter, som behandles i tæt samarbejde med danske og udenlandske hospitaler, eksperter og laboratorier. Behandlingen af disse patienter har i dag stor gavn af, at sundhedsvæsenets arbejdstider ikke ligger for langt fra Island og Europa. Departementet for Sundhed og Personer med Handicap beretter, at en mindre fælles arbejdstid med det danske sundhedsvæsen vil nedsætte muligheden for at arrangere praktiske ting i forbindelse med udredning og behandling af de 1.200 patienter, der årligt behandles en eller flere gange i Danmark samt reducere muligheden for at søge rådgivning hos specialafdelinger i Danmark vedrørende patienter, som befinder sig i Grønland. Lignende gør sig gældende på socialvæsenet og på mange andre samarbejdstunge områder. Dette er en stor og berettiget bekymring for virksomheder, organisationer, det offentlige og for almindelige borgere.

Over for alt dette står en bekymring hos en del af befolkningen angående de mulige effekter for helbred og velbefindende, som forskydninger i døgnrytmen måske kunne udløse. Her henholder Naalakkersuisut sig til, at Landslægen finder det vanskeligt at drage sikre konklusioner, men at de helbredsmæssige effekter af tidsomstilling m.v. må anses for beskedne eller endda neutrale.

Naalakkersuisut finder herefter samlet, at fordelene ved den nuværende tidszonestovgivning klart overstiger ulemperne, og at sommertidens afskaffelse med fordel kan afvente en gennemførelse af EU-principbeslutning desangående.

4. Hvilke økonomiske forberedelser vil Naalakkersuisut iværksætte, såfremt Inatsisartut vedtager forslaget om overgang til tidszonen UTC -3?

Svar:

Ved ændringen fra tidszone UTC-3 til UTC-2 i 2023 vurderede Naalakkersuisut ikke, at der ville være nogle langsigtede negative økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. På baggrund af erhvervslivets høringssvar blev det derimod forventet, at ændringen af tidszonen generelt ville få positive konsekvenser for erhvervslivet.

Høringsvarerne til det nærværende lovforslag dokumenterer, at erhvervslivet overordnet set har oplevet positive konsekvenser ved ændringen til UTC-2.

Det følger derfor både af lovforslagernes høringssvar fra Departementet for Finanser og Skatter samt flere af erhvervslivets parter, at ændringen vil medføre en ikke uvæsentlig risiko for negative samfundsøkonomiske konsekvenser ved at vanskeliggøre samarbejdet mellem grønlandske og europæiske organisationer, virksomheder og myndigheder. Derudover påpeger høringssvarene fra Air Greenland og Visit Greenland, at man ved ændringen til UTC-2 har oplevet positive økonomiske effekter for turismeerhvervet. Ligeledes oplyser Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, at der ses en stigende eksport af levende fiskeriprodukter, som alt andet lige er mere attraktiv, jo tættere Grønland tidsmæssigt ligger på de europæiske markeder.

På baggrund af udvalgsspørgsmålene har Formandens Departement anmodet Departementet for Finanser og Skatter om at foretage en nationaløkonomisk vurdering af det foreslåede tidszoneskift. Svaret fra Departementet for Finanser og Skatters samt tilhørende bilag er vedlagt denne besvarelsen (bilag 1).

Departementet for Finanser og Skatter vurderer i relation til FFL2027, at en overgang til UTC-3 ikke kan anses for omkostningsneutral. Der må forventes engangsudgifter i 2027 samt en permanent negativ provenuvirkning. Departementet for Finanser og Skatter vurderer på den baggrund, at fastholdelse af UTC-2 samlet set er den mest omkostningsminimerende, stabile og forudsigelige løsning for borgere, erhvervsliv og den offentlige sektor.

For Landskassen (FFL2027) estimeres en engangsudgift i implementeringsåret i størrelsesordenen 10–15 mio. kr. Hertil kommer en varig årlig negativ budgeteffekt på ca. 15–20 mio. kr., bestående af en mindre negativ provenuvirkning (ca. 4 mio. kr.) samt risiko for reducerede udbyttebetalinger fra selvstyrejede selskaber, navnlig Air Greenland.

Samfundsøkonomisk peger de indkomne høringssvar og angivne størrelsesordener på en årlig negativ effekt i intervallet 80–100 mio. kr., primært relateret til luftfart, turisme og reduceret koordinering med europæiske samarbejdspartnere.

Beløbene er arbejdsestimerede midterskøn baseret på tilgængelige interessentoplysninger, sektorvise tilbagemeldinger samt interne vurderinger. Der er ikke gennemført egentlige konsekvensmodeller eller general equilibrium-beregninger. Estimerne skal derfor forstås som intervalbaserede størrelsesordener. Der er derfor væsentlig usikkerhed knyttet til både niveau og varighed af effekterne.

Samlet set er det dog Departementet for Finanser og Skatters finanspolitiske vurdering, at en overgang til UTC-3 fra 2027 vil medføre:

- En engangsudgift i 2027: ca. 14,5 mio. kr. (interval 10–18 mio. kr.)
- En varig årlig negativ finanslovseffekt: ca. 19 mio. kr.
- 5-årig kumulativ budgetpåvirkning (2027–2031): ca. –110 mio. kr.

Ændringen indebærer således en varig forringelse af Landskassens stilling.

Naalakkersuisut vil på baggrund af ovenstående forberede sig på, at der kan forekomme negative økonomiske konsekvenser i forbindelse med ændringen.

Med venlig hilsen

Jens-Frederik Nielsen
Formand for Naalakkersuisut

Bilag 1

Lovafdelingen
Formandens Departement

Att.: [REDACTED]

nsninatsit@nanoq.gl

AAN 2026 Svar fra Finanser på Anmodning om beregninger af økonomiske konsekvenser ved evt. ændring fra UTC-2 til UTC-3

Departementet for Finanser og Skatter (AAN) takker for mail af 18/2 2026. I mailen anmodes departementet om en nærmere nationaløkonomisk vurdering af det foreslåede tidszoneskift. Nærværende notatet fremsendes i overensstemmelse her. AAN gør for god ordens skyld opmærksom på, at sådanne beregninger grundlæggende er yderst komplekse og nødvendigvis må bygge på en række forudsætninger og forbehold kan følgende oplyses.

Brevdato: 23-02-2026
Sagsnr. 2026 - 2664
Akt id. 26264033
P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Resumé. Samlet finanspolitisk vurdering.

En overgang til UTC-3 fra 2027 vil medføre:

- **En engangsudgift i 2027: ca. 14,5 mio. kr. (interval 10–18 mio. kr.)**
- **En varig årlig negativ finanslovseffekt: ca. 19 mio. kr.**
- **5-årig kumulativ budgetpåvirkning (2027–2031): ca. –110 mio. kr.**

Ændringen indebærer således en varig forringelse af Landskassens stilling.

Metodisk forbehold

De anførte beløb er behæftet med betydelig usikkerhed. Opgørelsen er baseret på interessenttilkendegivelser, foreløbige sektorvurderinger samt departementets egne skøn. Der foreligger ikke detaljerede mikroøkonomiske beregninger eller fuldt dokumenterede adfærdsmodeller.

Estimaterne skal derfor forstås som størrelsesordener og midterskøn under givne forudsætninger. Den faktiske realiserede effekt vil afhænge af tilpasningsadfærd i virksomheder og institutioner samt af den generelle konjunkturudvikling.

Usikkerheden vurderes at være asymmetrisk, idet implementeringsomkostninger og koordinationstab historisk har haft tendens til at blive undervurderet.

AAN finder, at de indkomne høringssvar overvejende peger i retning af, at den gældende tidszone (UTC-2) ifølge tilbagemeldingerne ønskes fastholdt. Hovedparten af interessenterne – herunder erhvervslivets organisationer, transportsektoren, sundhedsområdet samt centrale departementer – har fremhævet, at en tilbagerulning til UTC-3 vil reducere den fælles arbejdstid med europæiske samarbejdspartnere, herunder EU og Danmark, og dermed øge transaktions- og koordinationsomkostningerne i både den offentlige sektor og erhvervslivet. AAN vurderer, at disse strukturelle ulemper vil ramme bredt, mens eventuelle gevinster ved øget overlap mod Nordamerika fremstår mere afgrænsede og sektorbestemte.

AAN lægger endvidere vægt på, at erfaringerne siden ændringen i 2023 overordnet peger på positive effekter ved UTC-2, særligt for erhvervslivets samarbejdsvindue med Europa samt for dele af turisme- og transportsektoren. En ændring tilbage til UTC-3 indebærer således en risiko for at miste allerede realiserede gevinster og samtidig påføre samfundet nye implementeringsomkostninger, herunder tilpasninger af IT-systemer, servicevinduer, kontrakter og driftsplanlægning. Samlet set vurderes den mest sandsynlige økonomiske retning at være negativ. Dette gælder både for landskassen og for samfundsøkonomien som helhed.

I relation til FFL2027 vurderer AAN, at en overgang til UTC-3 ikke kan anses for omkostningsneutral. Tværtimod må der forventes engangsudgifter i 2027 samt en permanent negativ provenuvirkning. AAN vurderer på den baggrund, at fastholdelse af UTC-2 samlet set er den mest omkostningsminimerende, stabile og forudsigelige løsning for borgere, erhvervsliv og den offentlige sektor.

For Landskassen (FFL2027) estimeres en engangsudgift i implementeringsåret i størrelsesordenen 10–15 mio. kr. Hertil kommer en varig årlig negativ budgeteffekt på ca. 15–20 mio. kr., bestående af en mindre negativ provenuvirkning (ca. 4 mio. kr.) samt risiko for reducerede udbyttebetalinger fra selvstyrejede selskaber, navnlig Air Greenland.

Samfundsøkonomisk peger de indkomne høringssvar og angivne størrelsesordener på en årlig negativ effekt i intervallet 80–100 mio. kr., primært relateret til luftfart, turisme og reduceret koordination med europæiske samarbejdspartnere.

Beløbene er arbejdsestimerede midterskøn baseret på interessentudsagn og interne vurderinger. Beløbene er arbejdsestimerede midterskøn baseret på tilgængelige interessentoplysninger, sektorvise tilbagemeldinger samt interne vurderinger. Der er ikke gennemført egentlige konsekvensmodeller eller general equilibrium-beregninger.

Estimaterne skal derfor forstås som intervalbaserede størrelsesordener. Der er væsentlig usikkerhed knyttet til både niveau og varighed af effekterne.

Med venlig hilsen

Departementet for Finanser og Skatter

Bilag 1a. Hovedbudskaber og økonomisk retning i tilbagemeldinger fra interessenter

Interessent / afsender	Hovedbudskab i modtaget svar	Økonomisk retning	Dokumenteret konsekvens (kort)
Air Greenland + Greenland Airports	Beskriver udfordringer i detaljen: færre afgang, højere billetpriser, risiko for luftfragt/eksport.	Omkostninger stiger kraftigt	Risiko for færre flyafgange og højere priser samt eksporttab for tidskritisk fragt.
Visit Greenland / turismeerhverv	Har oplevet positive effekter ved UTC-2, som kan forsvinde ved tilbagerulning.	Omkostninger stiger / gevinster tabes	Positive økonomiske turismeeffekter ved UTC-2 risikerer at bortfalde.
Bank	UTC-2 ønskes fastholdt	Omkostninger stiger / gevinster tabes	Kortere overlappende banktid, øget kompleksitet
Sundhedsvæsenet (Departement + PPK)	Bekymring for patientbehandling i samarbejde med DK/EU hospitaler og laboratorier.	Omkostninger stiger	Større tidsafstand giver koordinationstab og sværere samarbejde.
Konklusion	En ændring vurderes at medføre negative økonomiske konsekvenser.	Det vil være omkostningsminimerende at fastholde UTC-2	En ændring giver negative økonomiske konsekvenser.

Overordnet retning:

Langt hovedparten af interessenterne peger på, at en ændring fra UTC-2 tilbage til UTC-3 vil være omkostningsdrivende og indebære tab af allerede realiserede gevinster, især for luftfart, turisme og samarbejde med Europa.

Bilag 1b. Økonomiske konsekvenser ved eventuel overgang til UTC-3 fra 2027

1. Indledning

Nærværende bilag redegør for de forventede økonomiske konsekvenser ved en eventuel overgang fra den gældende tidszone (UTC-2) til UTC-3 med ikrafttræden i 2027.

Opgørelsen er opdelt i:

1. Økonomiske konsekvenser for Landskassen (FFL-perspektiv)
2. Samfundsøkonomiske konsekvenser (bredt sektor- og BNP-perspektiv)

Beløbene er arbejdsestimerede midterskøn baseret på tilgængelige interessentoplysninger og interne vurderinger.

2. Økonomiske konsekvenser for Landskassen (FFL)

2.1 Engangsudgifter i 2027

Post	Mekanisme	Estimat (mio. kr.)
IT-tilpasninger og systemintegration	Opdatering af tidslogik i offentlige systemer, integrationer, vagtplaner mv.	10,0
Overgangsfriktion – centraladministration	Justering af arbejdstider, servicevinduer og interne processer	1,0
Overgangsfriktion – sundhed	Koordination med hospitaler og laboratorier i DK/EU	0,5
Teknisk reserve	Uforudsete implementerings- og integrationsomkostninger	3,0
Samlet engangsudgift (2027)	10-18 mio. kr., midterestimat:	14,5

Note: Beløbene er afrundede og baseret på skønsmæssige vurderinger. Intervalangivelser udtrykker usikkerhedsspændet. Midterestimatet er ikke et budgetmæssigt bindende tal.

2.2 Varige indtægtseffekter fra 2027 og frem

Post	Mekanisme	Estimat (mio. kr. årligt)
Provenutab (skatter og afgifter)	BNP-niveaueffekt på ca. -0,05 %	4,0
Udbytterisiko (selvstyrejede selskaber)	Lavere overskud, primært i luftfartssektoren	15,0
Samlet årlig negativ effekt	14-24 mio. kr., midterestimat:	19,0

Note: Beløbene er afrundede og baseret på skønsmæssige vurderinger. Intervalangivelser udtrykker usikkerhedsspændet. Midterestimatet er ikke et budgetmæssigt bindende tal. Provenu- og udbyttevirkninger er beregnet under forudsætning af uændret aktivitetsniveau bortset fra den anslåede niveaueffekt. Adfærsændringer og strategiske tilpasninger kan påvirke resultatet i begge retninger.

2.3 Samlet finanslovmæssig påvirkning

År	Engangsudgift	Årlig indtægtseffekt	Samlet påvirkning
2027	14,5	19,0	33,5
2028 →	0	19,0	19,0 pr. år

Note: Beregningen afspejler således en antaget budgetelasticitetsvirkning. Der er ikke tale om en direkte budgetøkonomisk opgørelse, idet ovennævnte beregninger ikke uden videre kan udmøntes på konkrete bevillinger i finanslovene.

Ændringen vurderes således ikke at være omkostningsneutral for Landskassen.

3. Samfundsøkonomiske konsekvenser

3.1 Årlig sektoreffekt

Aktør / sektor	Primær mekanisme	Estimat (mio. kr. årligt)
Air Greenland	Rutenetoptimering, crew-planlægning, forbindelser til DK/EU	35–50
Greenland Airports	Trafikvolumen og transferstruktur	5–10
Privat erhvervsliv	Reduceret arbejdstidsoverlap med DK/EU	10–20
Finanssektor	Clearing- og betalingsvinduer	3–5
Turisme (landbaseret)	Booking og forbindelser	3–5
Sundhed	Koordinationsfriktion med DK/EU	3–5
Krydstogtsegment	Mulig mindre positiv effekt	(-2) til 0
Samlet årlig sektoreffekt (midterinterval)	60-120 mio. kr., indsnævret til:	80–100

Note: Sektorbeløbene er ikke fuldt additive. Der kan forekomme overlap mellem sektorer. Intervallet angiver den samlede vurderede størrelsesorden.

3.2 Makroøkonomisk indikator

Post	Estimat
BNP-niveaueffekt	ca. -0,05 %
Svarende til	ca. -11,5 mio. kr.

Note: BNP-effekten er en indikativ niveauberegning baseret på sektorvurderinger. Den er ikke udtryk for en selvstændig modelberegning og kan ikke summeres med sektoreffekterne.

BNP-effekten indgår indirekte i sektorvurderingen og er ikke additiv i forhold til sektorsummen.

4. Samlet vurdering

En eventuel overgang til UTC-3 fra 2027 vurderes at medføre:

- Engangsudgifter i 2027 for Landskassen på ca. 14,5 mio. kr.
- En varig negativ finanslovseffekt på ca. 19,0 mio. kr. årligt
- En samlet samfundsøkonomisk negativ effekt i størrelsesordenen 80–100 mio. kr. årligt

Estimaterne er forbundet med metodisk og datamæssig usikkerhed. Der bør derfor lægges vægt på den overordnede retning frem for de præcise beløbsstørrelser.

Den mest sandsynlige økonomiske retning er således samlet set negativ, både finanspolitisk og samfundsøkonomisk.